

Dopady návrhu novely lesního zákona správce lesů a státní správu lesů

7. 5. 2024

Krajský úřad Středočeského kraje

Ing. Ctibor Volný, Ph.D.

Odborný referent státní správy lesů a myslivosti

Souhrn příspěvku – prezentace postoje SSL Krajského úřadu Středočeského kraje

- Navrhovaná novela – shrnutí podstatných věcí
- Postoje Středočeského kraje
- Předpokládané vypořádání připomínek
- Reálné varianty řešení návrhu novely

Navrhovaná novela a hlavní podstata změn

- **Odstranění administrativních nedostatků**
- **Přenesení části povinností SSL na ÚHÚL**
- **Úprava práv a povinností vlastníků a pachtýřů lesů a OLH**
- **Zakázané činnosti**
- **Závazná stanoviska a řízení o odnětí a omezení PUPFL (převážně již v platnosti)**
- **Změny kompetencí úřadů**

Odstranění administrativních nedostatků:

- **úprava formulací a doplnění definic** (§1, § 2, § 3, § 34, § 35, § 36...)
- **hlášení nájmu a podnájmu u smluv do 5 let se ruší** (§ 12 odst. 3)
- **sladění terminologie s platnou legislativou** (změna termínu nájem/pacht)
- **odstranění nevymahatelných ustanovení** (§ 40 LHE, § 56 odst. 4 pokuty pro SFŽP, § 57 odvrácení hrozícího nebezpečí, přechodná ustanovení ...)

Přenesení částí povinností SSL na ÚHÚL:

- **souvislost s novelou zákona o uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh (Národní lesnický institut)**
- **vznik registru kategorií lesů § 7 až § 10, (účinnost od 1. 1. 2027)**
- **vznik registru typologie lesů § 23a (účinnost od 1. 1. 2027)**
- **zpracovává LHO, osnovu nelze protokolárně převzít (přenos kompetencí z ORP) § 25**

Úprava práv a povinností vlastníků lesů a pachtýřů lesů a OLH:

- § 24 odst. 2 - **Závazným ustanovením pro nestátní lesy již není MZD. Pro obecní lesy pak minimální plocha výchovy.**
- obnovy lesa § 31 odst. 4 – **změna zakmenění/zápoj,**
- § 31 odst. 6 – **holina zalesněna/obnovena do 5 let, porosty zajištěny do 10 let.**
- § 32 odst. 8 - **osvobození ze zákazu oplocovat les pro ZOO koutky.**
- § 33 odst. 1 - **hlášení nahodilých těžeb nad 0,2 ha se mění na 1,0 ha.**
- § 33 odst. 4 - **hlášení těžeb přes 3 m³/ha a kalendářní rok ORP se ruší, nově přechází na KÚ u majetků podléhajících schválení LHP nad 5 m³/ha.**
- § 33 odst. 5 – **zákaz mýtní úmyslné těžby v porostech lesa vysokého mladších než 80 let se snižuje na 60 let**

Úprava práv a povinností vlastníků lesů a pachtýřů lesů a OLH:

- změny v ust. § 37 - povinnosti OLH především odpovědnost za způsobené škody vlastníkovi, vyjádření k těžbě nad 50 m³ za kalendářní rok...
- V § 37 odst. 8 písm. a) povinnost OLH hlásit poškození pastvou zvěře
- § 37 odst. 8 písm. L) povinnost vzdělávání 1 x za 5 let u MZE, osoby nebo organizační složky státu, která má k této činnosti odborné předpoklady.“ (odložená účinnost 1. 1. 2027)
- 42 odst. 2 - praxe pro licenci zpracování LHP a LHO je snížena z ~~10 let~~ na 5 let
- § 46a – upřesnění postupu postupu a vyřízení žádosti o příspěvky
- § 46b – ekosystémové služby lesů (odložená účinnost. 1.1.2027)

Zakázané činnosti:

- **Pastva v lese se povoluje** § 36a, § 20 odst. 1 písm. n), § 53 odst. 1 písm. k), § 37 odst. 8 písm. a)
- Úprava § 19 odst. 1 **se za slova „plody a“ vkládají slova „po dohodě s vlastníkem lesa“ suchou na zemi ležící klest**
- Úprava § 20 odst. 1 písm. j) **mimo lesní cesty a pro daný účel vyznačené stezky nebo trasy jezdit na kole nebo na jiném nemotorovém vozidle, na koni, na lyžích nebo na saních,“.**
- Úprava § 20 odst. 5 **Sportovní nebo kulturní akci organizovanou na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, které se účastní více než 100 osob nebo u které se předpokládá účast více než 100 osob (dále jen „organizovaná akce v lese“)**

Závazná stanoviska a řízení o odnětí a omezení PUPFL:

- § 14 odst. 2 a §13 odst. 1 (dále § 15 až § 18)
- **Přechod posouzení záměrů , ve kterých rozhoduje stavební úřad, od. 1. 7. 2024 pod zákon 148/2023 Sb. o jednotném environmentálním stanovisku (již v platnosti, novela v této věci jen doladuje další ustanovení)**
- § 15 odst. 3 písm. c) – **bez odnětí PUPFL lze umístit stavby za účelem zadržování vody v krajně o zatopené ploše 1 000 m²**
- § 17 odst. 2 písm. d) - **poplatek za odnětí se nepředepisuje jde-li o realizaci záměrů sloužících zadržování vody v krajně nebo zlepšení dostupnosti vody pro potřeby hašení lesních požárů.“**
- § 17 odst. 9 **změna způsobu výpočtu poplatku za odnětí PUPFL**

Změny kompetencí úřadů:

- § 47 odst. 4 až 6 – výkon SSL na ORP min. 1 osoba bez kumulace funkcí, musí splňovat kvalifikační předpoklady vysokoškolského vzdělání nebo 5 let praxe.
- § 48a odst. 1 písm. o) – rozhodnutí KÚ u majetků podléhajících schválení LHP nad 5 m³/ha
- § 48a odst. 2 písm. a) – vymezuje-li tato územně plánovací dokumentace plochy pro rekreaci a sport na pozemky určené“ nahrazují slovy „pokud se záměry v ní obsažené dotýkají pozemků určených“.
- § 48a odst. 2 písm. h) - se za text „(§ 46 odst. 4)“ vkládají slova „nebo platby za ekosystémové služby lesů“ a za slovo „příspěvku“ se vkládají slova „a platby za ekosystémové služby lesů“.

Postoje Středočeského kraje

- Ust. § 7 až § 10 kategorizace lesů a registr kategorií lesa
- Do kategorie lesů ochranných se lesy zařazují na dobu určitou, zpravidla na 10 let. – **krajský úřad nesouhlasí se změnou na dobu určitou.**

Důvody:

- nadbytečná administrativní zátěž (cca 100 řízení ročně)
- nesoulad s příslušnou subkategorií lesa (např. lesy ochranné či rezervace)
- komplikace se změnami LHP a vlastnictví
- Krajský úřad souhlasí se vznikem registru kategorizace lesů avšak je nutno sladit „formální stránku“ rozhodnutí a přistoupit k postupné „rekategorizaci“ rozhodnutí starých.

Postoje Středočeského kraje

- **§ 15 odst. 3 písm. c) - Bez odnětí lze** na pozemcích určených k plnění funkcí lesa umístit stavby za účelem zadržování vody v krajině o maximální zatopené ploše 1000 m².
 - Krajský úřad nesouhlasí
 - Důvody: Vágní formulace umožňuje umístění nevhodných staveb a objektů (suché poldry, kamenné záhozy, náspy komunikací, různá drobná vodní díla a další terénní úpravy s tím spojené).
- **§ 17 odst. 2 písm. d) - Poplatek se nepředepisuje**, jde-li o odnětí pro realizaci záměrů sloužících zadržování vody v krajině nebo zlepšení dostupnosti vody pro potřeby hašení lesních požárů.
 - Krajský úřad nesouhlasí
 - Důvody: Může se jednat o vodní plochy a stavby s tím související velkých rozsahů. Může docházet k trvalému ovlivnění lesa a újmě vlastníků lesů. Např. existencí suchého poldu, který se naplní a zatopená plocha zasáhne na pozemky jiných vlastníků. Vlastníkům tak může být způsobena škoda poškozením nebo zničením lesního porostu.

Postoje Středočeského kraje

- **§ 24 odst. 2** Plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závazným ustanovením plánu pro všechny vlastníky lesa je maximální celková výše těžeb.
- **Krajský úřad nesouhlasí s odstraněním MZD**
 - **Důvody:**
 - nesrozumitelný krok v souvislosti se zvyšováním pestrosti lesů.
 - daný návrh je v mnoha ohledech v rozporu s Programovým prohlášením vlády, viz kapitola Zemědělství, popř. okrajově Životní prostředí.
 - návrh je současně v mnoha ohledech v rozporu s Aplikačním dokumentem ke Koncepci státní lesnické politiky do roku 2035.

Postoje Středočeského kraje

- **§ 31 odst. 4** Je zakázáno snižovat úmyslnou těžbou zakmenění těžbou zápoj porostní skupiny pod sedm 6 desetin ~~plného zakmenění~~ plného zápoje
- **Krajský úřad nesouhlasí s přechodem z termínu zakmenění na zápoj**
 - **důvody:**
 - **Zápoj je stanovován opticky a jeho určení je nepřesné, bude docházet k silnému subjektivnímu zkreslení.**
 - **Prakticky nelze použít v dokazování.**
 - **Zakmenění je taxační veličina, kterou lze poměrně přesně vyjádřit (výpočtem).**

Postoje Středočeského kraje

- **§ 32 odst. 8** Zákaz oplocovat les se rovněž nevztahuje na lesní zookoutek.
 - **Krajský úřad nesouhlasí**
 - **Důvody: přibude další „klička“ umožňující legální oplocení lesa, začne být zneužívána. Možnost oplocení zookoutku může v krajním případě vést k nárůstu takovýchto zookoutků a tím i zvýšenému tlaku na státní správu.**
- **§ 33 odst. 4** Vlastník lesa, který hospodaří v souladu s návrhem ke schválení předaného plánu, může provést těžbu maximálně do objemu 5 m³ na 1 ha za kalendářní rok. Vyšší objem těžby může vlastníku lesa povolit orgán státní správy lesů, který je příslušný ke schválení plánu.“
 - **Krajský úřad považuje 5 m³ na 1 ha za kalendářní rok za nízkou hodnotu.**
 - **Důvody: 100 ha majetku činí omezení na 500 m³ (cca mýtní zásoba 1 ha). V důsledku tohoto bude často žádán krajský úřad o povolení těžby. Jde o nadbytečnou administrativní zátěž.**

Postoje Středočeského kraje

- **V § 33 odst. 5** se číslo „80“ nahrazuje číslem „60“ a slova „nebo při zpracování osnovy“ se zrušují.
 - **Krajský úřad nesouhlasí se snížením mytní úmyslné těžby v lesních porostech lesa vysokého na 60 let.**
 - **Důvody:**
 - **Negativní ekologické dopady na lesní ekosystémy.**
 - **bude docházet k utužení půd, erozí a dalším degradačním procesům.**
 - **Dojde k podpoře „rychlerostoucích produkčních dřevin“ a monokultur**

Postoje Středočeského kraje

- **§ 36a** Umožnit pastvu hospodářských zvířat, jejich výběh nebo průhon lesními porosty (dále jen „pastva v lese“) je možné pouze po předchozím písemném souhlasu vlastníka lesa.

Souvisí také s § 37 odst. 8 písm. a) a § 20 odst. 1 písm. n)

– **Krajský úřad nesouhlasí**

– **Důvody:**

- **Zhuštění půdy**
- **Omezení obnovy lesa**
- **Poškození dřevin**
- **Konflikty s moderním lesním hospodařením**
- **Snížení biodiverzity**
- **Intenzivní pastva eliminuje biodiverzitu rostlin a živočichů v lese**

Postoje Středočeského kraje

- § 48a odst. 2 písm. a) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, ~~vymezuje-li tato územně plánovací dokumentace plochy pro rekreaci a sport na pozemky určené pokud se záměry v ní obsažené dotýkají pozemků určených k plnění funkcí lesa, není-li příslušné ministerstvo,~~
 - **Krajský úřad nesouhlasí:**
 - **Důvody:**
 - **z pohledu krajského úřadu se bude jednat o razantní nárůst agendy posuzování ÚPD.**
 - **Krajský úřad má menší místní podrobnou znalost**
 - **Nesmyslně se odtrhává kompetence k dotčení ochranného pásma lesa (30 m) na ORP a záboru lesa na KÚ.**

Předpokládané vypořádání připomínek a reálné varianty řešení

- Zatím nevypořádáno
- Předpoklad vyřešení do konce června
- Administrativní nedostatky - Ano
- Přechod kompetencí na ÚHÚL - po úpravách Ano
- Stavby pro zadržování vody v krajině – diskuze, v nějaké podobě Ano
- Závazné ustanovení (MZD) - je na to velký tlak, ano
- Zookoutky – diskuze, v případě důvodných problémů Ne
- Snížení MÚT na 60 let – velký tlak, Ano
- Pastva v lese – velký tlak ale i diskuze, odbornost spíše Ne
- Přesun kompetencí na KÚ – bude upraveno, Ano i Ne
- Změna lhůty zajištění zalesnění – velký tlak, ano
- Bylo vráceno do původní podoby: sběr klestu, doprava v lese, organizovaná akce v lese

Předpokládané vypořádání připomínek a reálné varianty řešení

- Předpoklad schválení novely s účinností od 1. 1. 2025
- Dojde k aktualizaci zákona na současnou legislativu
- Reálný je předpoklad posílení odpovědnosti vlastníků a záměr snížení administrativy (MZD, Zalesnění zajištění, LHO...)
- Nepravděpodobné jsou drobné úpravy zasahující do veřejných práv (pastva v lese, sběr klestu, akce v lese)
- Reálný vliv orgánů ochrany přírody, dalších ochrannářských institucí a zástupců SVOL

Děkuji za pozornost

Ing. Ctibor Volný, Ph.D.
Odborný referent státní správy lesů a myslivosti

